

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-joș

Director: Alexandru Lupeanu-Melin

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Avram Iancu.

Dela Iancu la Regele Ferdinand. — Recunoștința unui neam întreg la o sută de ani dela nașterea lui. — Serbările din munți.

După 76 de ani s'au scormonit iarăș vestii munți ai Moților. Din Alba Iulia în Biharia și din Mărișel în Baia de Criș s'au trezit pădurile și văile; s'au sculat muntenii lui Iancu și ca un puvoi de vară coboară cu toții la Tebea, la gorunul lui Horea, lângă un mormânt ș'o cruce săracă. Pe vârful Găinei, aproape de ceriul albastru, sună tulnice nenumărate, ca trimbitele arhanghelilor la ziua cea mare. Sunetul se întinde spre Apus până în Tisa, pătrunde spre miază noapte până în codrii Maramurășului, spre Răsărit până în vadul Niștrului și spre Miazăzi, până în Dunărea bătrână și până în Dobrogea Basarabilor. Nu-i sunet de război, nici de vifor, ci e sunet de închinare și de rugăciune: Moții chiamă în munții lor toată suflarea românească să-și plece genunchii lângă țarina aceluia, care a fost odată cel mai vajnic apărător al nației noastre din țara Ardealului. E pomenirea lui Avram Iancu. Se fac rugăciuni la Tebea lângă mormântul eroului. Și trebuie să ze închine tot Românul, că Iancu a fost al nostru al tuturor.

Vor arde în acestea zile focuri de veghe pe culmile dela Abrud și dela Cămpeni, între copacii bătrâni dela Valea Cerbului și pe Măgura dela Bistra. Se vor trezi umbrele de demult, din mormintele dela rădăcini de brazi și vor mișuna eroii în Munții Apuseni, cât frunză și iarbă! În amurg de seară, pe drumul dela Vidra la Abrud va răsări cea mai falnică umbră pe care o ascunde pământul Ardealului, umbra săpitanului însuși!

Călare pe armăsar alb ca din poavești, cu țundra de lână pe umeri, cu pistoalele la brâu și cu sabia în mâna dreaptă, cu ochii albastrii pe culmile munților dragi, cum era când aștepta pe ticălosul Hatvani deasupra Abrudului, așa va răsări „Craiu Munților” în aceste zile de praznic pios. În urma

lui tribunii și centurioni, popa Balint dela Roșia, popa Vlăduțiu dela Ațintiș, popa Groza, Clemente Aiudeanu și Corcheș, toți înalți și frumoși, toți bravi și neînfricați ca fagii uriași de pe Dealu-Mare... Și cât țin crestele de munte peste Sohodol și Vâlcan, peste Cetatea Roșiei și peste Ordâncușa, la Scărișoara, numai lănci, topoare și guri de foc. Oastea Iancului toată...

Tu unde ești în aceste clipe, netrebnicule Hatvani? Unde sunt ungurii tăi fuduli și legionarii cei cu cap de moarte la pălărie? Dar tū Kemény, „Lup” răpitor și viclean? Unde vă sunt husarii și tunurile, și păcătoasele oști fugare? Le ascund apele Arieșului unde s'au înecat și movila cea mare dela Valea Cerbului și mormintele de pe drumul Zlăgnei?

Auziți voi tulnicele de pe Găina? Le auziți de bună seamă, dar nu vă dă mâna să Vă treziți, că groaza-i cumplită și după 75 de ani! Bine faceți. Rămâneți pitiți acolo unde sunteți, că Iancu cât a fost el de omenos și de drept, cine știe de ar putea să vă apere de mânia moților! Ați fi sfârșiți și turțiți pentru a doua oră...

Dar nu este acum vremea de răsbunare. Valurile învrăjbirilor s'au potolit și Moțul e stăpân deplin în țara lui. La Tebea, la Vidra și la Cămpeni s'au adunat Moții să se închine, nu să se bată! — Ce râuri de popoare se văd pe văile dela Tebea? Cine a făcut să se întreiască Moții în număr? Ce învălmășeală de porturi din toate ținuturile României?

E neamul românesc întreg care s'a adunat să se închine pe movila Iancului. Uite, și al doilea Iancu e aici: Regele Ferdinand, eroul de azi se închină la mormântul eroului de ieri... Iancu dela 1848 și Ferdinand dela 1918!

E răsplata ta, Iancule. Răsplată sfântă!

Fericit trebuie să fi tu Iancule în mormântul tău, sfințit cu atâtea lacrimi și suferințe! Slăvită să-ți fie pomenirea! Și slăvit cel ce putut să facă, ceea ce cu atâta îndrăzneală și bărbăție ai visat și ai pregătit tu, mare erou al Ardealului și al neamului întreg!

Cântecul lui Iancu

În temnița împărătească din Bălgărad

Luna Septembrie 1852.

Frunză lată de pe baltă
Fostu-mi-a și bine-o dată,
Dar s'a întors frunza pe tău
Ș'am ajuns l'atâta rău...

Vai, vai, vai inimă vai!
Peste câte tu nu dai...
Și eu câte știu de tine,
Tot nu te mai spui la nime.

Dar taci, taci inima mea,
Taci și nu mă mai durea,
Că va trece-o zi ori două,
Ti-i topi ca și o rouă!

IANCU.

Cum a fost Iancu pălmuit

de ofițerul împărătesc în temnița.

— Povestită de el însuși în Blaj, la instalarea Mitropolitului Șuluțiu, în 23 Octombrie 1855. —

„Era într'o după amiază; mă preuream înaintea „arestului meu” și eram adâncit în cugete, despre ironia sorții față cu poporul român, despre ticăloșia oamenilor și despre aceea, că tot aici au fost închiși: Horia, Caterina Varga, în urmă eu; ei în cetate, iar eu în oraș; de odată funcționarul Höhn, care avea supraveghierea peste persoana mea, vrând însuși să se ducă la preumblare, m-a provocat, ca să mă întorc în închisoare.

„Cine n'a fost rob nu știe cât de scump e aerul... și soarele lui Dumnezeu... L-am rugat să mă mai lase puținel... El n'a vrut; atunci i-am spus, că încă n-a trecut timpul pe cât aveam drept să fiu în aer liber.

„Hm! drept... Eu uitasem, biet de mine, că eu eram rob... și că robul n'are drept... El s'a răstit cătră mine... dar eu ca să-mi stăpănesc simțul, ce-l are chiar și robul, ori poate ca să nu mă vadă umilit înaintea sa — nu mai știu nici eu — mi-am continuat drumul. Atunci el a poruncit să mă prindă și să mă ducă cu sila în arest; îndată ce am intrat, a lăsat de au pus fiere (zale) pe ambele mele mâni... și, oh Dumnezeu!...”

Iancu își întoarse capul, dar i-s'au zărit două lacrimi, cari curgeau pe fața dânsului ca

niște mărgele. După aceasta el își acoperi ochii cu ambele mâni și cu o voce timpită și plină de durere zise:

„Dumnezeule! cu ce credință m-am luptat eu și poporul și iată acuma sunt tractat mai rău decât inamicii“.

Apoi ca și când ar fi vrut să alunge o cugetare, care-l tortura... s'a oprit... Deodată a sărit sus de pe scaun, s'a făcut palid ca moartea și-a strâns ambii pumni, ca și când i-ar fi apucat sgârciuri; s'a uitat cătră ceriu... nori negri și fulgere treceau prin ochii săi... i-a ieșit un gemet din piept, ca și când izbucnește furtuna în munți.

— Ce cugești frate! funcționarul Höhn, după-ce m'a văzut inferecat, *mi-a tras, mi-a plesnit vre-o câteva palme peste față!* Ticălos, de o mie de ori ticălos! Dar norocul lui că eram în fiere, căci l-ași fi isbit de s'ar fi lipit de părete“.

Cum stă lumea și țara

In țară

nu s'a întâmplat nimic nou. Partidele se pregătesc pentru lupta ce se va da la toamnă în parlament. Miniștri fac vizite și călătorii prin țară și se pregătesc pentru marea serbare națională din Munții Apuseni.

Vizita românilor din Bulgaria. Mănați de dorul de a cunoaște țara mamă un grup de 60 de români din Bulgaria a sosit zilele trecute în București. Ei au depus pe mormântul eroului necunoscut o cunună de flori, cu inscripția: *»Eroului mort pentru întregirea neamului, din partea acelorora, cari suferă afară de hotarale României-Mari«.* Ei au vizitat apoi Râșinari, Sibiu, Brașovul, Sinaia și Constanța, de unde au plecat spre Bulgaria.

Vizita amiralului englez Beatty. Zilele trecute a sosit în Țară amiralul englez Beatty, fostul conducător în războiul I năilor de război engleze. I-s'a făcut o

frumoasă primire la Constanța, de unde va merge la București și Sinaia și apoi va lua parte, în tovărășia familiei noastre regale, la serbările din Munții Apuseni.

In alte țări.

Alianța franco-iugoslavă. Intre Franța și Iugoslavia se va încheia nu peste mult o alianță, precum s'a încheiat una anul trecut între Franța și Cehoslovacia. Alianța se va face deocamdată pentru 5 ani și va asigura pacea în Balcani și în Europa de mijloc, conform păcii încheiate la Paris.

A cui e Basarabia și Bucovina. Ziarul L'Orient din București publică o convorbire avută cu Drul Racovschi, împunericul Rusiei sovietice la conferința din Londra.

Drul Racovschi a vorbit foarte mândros despre guvernul român și a spus, că Rusia nu abizece nicicând de Basarabia și de Bucovina, cari sunt locuite mai cu seamă de ruși. Atât Basarabia cât și Bucovina sunt rusești, dară pe Rusia nu o doare tare capul pentru aceste două țărișoare mici, cari sunt ca două fricele de nisip în mare pe lângă marea țară rusească. Pentru aceste două țărișoare rusești Rusia însă nu va face război. Ar trebui să fim nebuni, a zis el, ca să risocăm un foc de pușcă pentru Basarabia.

Așadară atât Basarabia cât și Bucovina, aceste părți întregitoare ale Moldovei, sunt țări rusești, dară Rusia nu se bate pentru ele. Atunci pentru ce nu abizece de ele pentru vecie? Ori crede Drul Racovschi că noi i-le vom da vreodată Rusiei de bună voie?

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului“, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acum mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei la partea dreaptă și este mai ieftin decât al tuturor gazetelor din țară. Bani se trimit înainte, altfel nu putem publica.

Grăunte sufletești.

Tăria.

Sfântul Vasile cel mare a fost episcop în cetatea Cesarea din Capadochia prin veacul al patrulea. Este vestit pentru viața sa sfântă și înțelepciunea sa cea mare. El a întemeiat mănăstirile călugărești și a scris legile după cari trăiesc până în ziua de astăzi călugării de prin țările dela răsărit, cari se și numesc bazilitani. Pe acest sfânt părinte a voit să-l facă cu tot prețul arian împăratul de pe acele vremuri Valente, pentrucă bine știa, că dacă sfântul Vasile cel Mare s'ar face arian, ar trece împreună cu el și credincioșii. De aceea trimise la el pe lociitorul său Modest și-l amenință, că dacă nu va trece la legea ariană îi va lua toate bogățiile, îi va da peste hotară și-n urmă îi va lua și viața. Sfântul Vasile însă îi răspunse lociitorului împăratului: „Nu mi-e frică de nici una dintre amenințările împăratului: că-mi va lua averile, poftescă, căci afară de câteva haine și cărți nu am nimica. Că mă va trimite peste hotară, facă-o, întreg pământul este al Domnului și eu îi pot sluji oriunde. Că-mi va lua viața, m-ar bucura foarte mult, căci eu întreagă viața mea într'aceea m-am trudit să ajung cât mai degrabă la fericirea veșnică“. Dupăce lociitorul împăratului n-a putut isprăvi nimica, a venit însuși împăratul la sfântul, dară acesta a rămas neclintit în credința sa și-n urmă împăratul l-a lăsat în pace.

Era pe vremea revoluției franceze. Poporul francez a ajuns să-și condamne la moarte pe regele propriu, Ludovic al șaisprezecelea, și să-i taie capul în ziua de 21 Ianuarie 1793. Înainte de a-l omori însă l-au ținut mai multă vreme închis și l-au torturat în tot chipul. Ast-

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Coada dracului.

Era cald, cum e deobște mai în toate după amezile de vară.

Sătul de atâta zizanie și alergare, *Dracul* se abate obosit la maică-sa, care-și avea casa într'un cot de baltă.

Pe marginea stușișului înmlăștinat, întorcea drumul mare, bătut și curat.

— Nu te-am văzut de mult, satană ușernică...

— Ce vrei, mamă tot cu slujba...

Și diavolul dă drumul coadei de după gât, pe unde o trecuse colac de câteva ori. Baba sta tolănită pe-un pățul jilav de papură și ju-poia niște broaște pentru masă.

— Ți-e foame?

— Nu.

— Ingenunche atunci ici lângă mine și lasă-te culcat pe poala mea, să-ți caut în cap ca-n copilărie.

— Mângăe-mă mamă, că sunt amărit!

— Și ce ai?

— Mă mai întrebi? Nu vezi că nu poți răsufla în tihnă de înădușul tămăiei... Unde te întorci, numai biserici... Și apoi și oamenii nu mai sunt de omenie... nu se vaietă odată măcar, să nu mă învinovățească pe mine: dracu și iar dracu... La tot momentul, mă pocnesc cu crucea-n cap...

— Lasă, că și tu. prea te amesteci în toate...

— Da de unde mamă? Trec prin lume cu mânele la piept...

Necuratul, spăsit și trist, își îngroapă cumințe ceafa în poala bătrânei, aruncându-și coada slobodă, într'o învârtire destinsă, până-n curmezișul drumului.

— Ponos și răutate omenească, dragă mamă...

— O fi și asta, spurcăciunea mamei...

Dracul, de trudă și de desmierdări adoarme dus, jucându-și prin vis sfârceul cozei, în stratul de colb de pe drumul neted.

Intr'un târziu trece în goană pe acolo o căruță. Când în dreptul diavolului, pac! se rupe osia... Românul necăjit își dă căciula pe ceafă cu ciudă și scuiță nedumerit, făcându-și cruce.

— Ptiu, ducă-se pe pustii... să dau de dracu chiar pe drumu drept...

Satana sare din somn ca ars și se-ntoarce speriat la babă.

— Ce-i?

— Uită-te în drum...

Atunci dracu face amărât din cap:

— Ei, auzi mamă? — eu stau liniștit aici în poalele tale și negliobul aruncă vina tot în spinarea mea. Acum vezi cum sunt oamenii?

Baba surăde șiret:

— Dă, dragul mamei, stai tu liniștit acasă, — dar coada de ce ți-ai lăsat-o'n drum?...

Spovedania țiganului.

Se duce țiganul la popă să se spovediască și el ca toți creștinii.

Popa cum îl vede că intră în biserică, îl și ia în răspăr:

— Da tu ce cauți aici?

— Am venit să mă spovedesc...

— Tu să te spovedești? — ptiu, păcătoșule.

— Păcătos părinte, păcătos... dar de n'ar fi păcate pe lume, ce s'ar face și preoții?

Popa incurcat de țigan își mușcă buza și o ia repede cu vorba:

— Ei hai spune... ai injurat?

Țiganul rușinat pleacă ochii:

— Am injurat.

— De părinți ai ascultat?

— Așa și-așa...

Da de furat?

— Doar numai așa câte-o găină...

Popa ca scos din sărite, strigă la țigan furios:

— Da ce păcate ți-a mai rămas de făcut, faraoane?

Țiganul amuțise cu ochii în pământ.

Popa se răstește atunci la el:

— Măi, nu-i fi mâncat și de dulce în post?

Țiganul ridică ochii rugător și făcându-se mic și pocăit, îngână ca prin plâns:

— Părinte... uite, numai c'o bucățică de cârnaț m'am înfruptat...

Știrile Săptămânei.

Să nu uitați iubii noștri cititori că suntem în jumătatea a doua a anului, deci toți acela cari n-au plătit abonamentul decât pe șase luni, sunt rugați cu stăruință să-și înnoiască abonamentele. Asemenea rugăm pe toți cei în restanță cu plata, să ne trimită banii cu cari ne dătoresc. Gazeta are cheltuieli mari și noi n'avem altă nădejde decât în bănișorii de abonament.

Prețul gazetei este:

Pe un an 90 Lei.
Pe o jumătate 45 Lei.
Pe trei luni 25 Lei.

Administrația gazetei: „UNIREA POPORULUI“.

Frați săteni, țineți minte, gazeta voastră e „Unirea Poporului“.

I. P. S. S. Mitropolitul Vasile între credincioșii săi. *La Sântă-Măria-Mare I. P. S. S. Mitropolitul Vasile va face o vizitație canonică în părțile Munților Apuseni. Sâmbătă în 30 August va sosi la Abrud, de acolo va pleca la Câmpeni, unde va sfinți biserica Duminică în 31 August. După prânz va lua parte la serbările lui Iancu și va ține și o vorbire în fața Regelui, luând parte și la celelalte serbări până Miercuria în 3 Septembrie, când va pleca la Sohodol și Certegea. Va vizita Buciumșasa în 4 Septembrie, Corna și Cărpeneșul în 5 Septembrie. De acolo va pleca la Roșia, iară Sâmbătă în 6 Septembrie va sosi la Bistra unde Duminică va sfinți biserica. Luni în 8 Septembrie va vizita Mușca, Lupșa și Ofenbaia.*

Desgroparea paradisului. Dl. Roy Chapman Andrews din America a plecat în Mongolia din Asia, pentruca să primească pe învățați cari vor face săpături încă în toamna aceasta în deșertul Gobi, unde se crede că a fost Paradisul pământean, grădina Edemului, locuința strămoșilor noștri Adam și Eva.

Săpăturile acestea se crede că vor ține vreo 5 ani. Dl. Andrews crede, că deșertul Gobi a fost acum câteva milioane de ani o grădină de toată frumusețea, străbătută de mai multe râuri și locuită de cei dintâi oameni. D. Sa crede că ne va putea da oasele strămoșilor noștri Adam și Eva.

Paraclisul la Blaj. În postul Sântei-Mării s'a slujit în catedrala din Blaj în fiecare seară pe la orele 6 și jumătate „Cinstitul Paraclis al Preacuratei Fecioare Maria“. Am văzut cu multă bucurie sufletească, că sute de credincioși au luat parte la această slujbă bisericască, și că lumea e dornică de slujbe frumoase și de rugăciuni evlavioase.

Cu bine ar fi dacă acest obicei l-ar urma fiecare parohie, și în postul Sântei-Mării ar sluji preoții cinstitul Paraclis pentru credincioșii lor! Deocamdată și la Blaj s'a slujit numai din porunca curatorului catedralei, canonicul Dr. Ioan Bălan, nădăjduim însă că la anul se va face acest canon de mângâiere la dorința credincioșilor.

În institutul de orbi al statului din Săncraiu, posta Aiud, jud. Alba inf., se primesc copii orbi în etate de 6—19 ani. Lămuriri de primire se dau de către Direcțiunea Institutului sus numit.

Foc în comuna Căstău. Sâmbătă în 9 Aug. s'a aprins din negrija unor copii o jireadă de paie. Norocul, că a fost ziua și n'a băttut vântul, căci putea fi o mare nenorocire, fiind împrejur multe case și șuri acoperite cu paie. Grijii cât se poate de copii, căci, în nepriceperea lor, aduc multe năcazuri pe capul părinților.

Trecut la legea catolică. Ziarele aduc știrea, că Hans Herzl, fiul lui Theodor Herzl, a trecut în luna trecută la legea catolică. Theodor Herzl e jidan și să spună despre el că a fost principalul conducător al mișcărilor sioniste (mișcare jidovească împotriva creștinilor). El a fost care a îndemnat pe evreii de azi ca să-și întemeieze și ei o țară, ba mai mult, i-a îndemnat și la aceea ca să pună stăpânire peste întreaga lume.

Nou cutremur de pământ în Japonia. Din Tokio se anunță: Un nou cutremur de pământ puternic s'a simțit la o depărtare de 200 de kilometri de capitala Japoniei. Locuitorii, aducându-și aminte de nenorocirile din anul trecut, și-au părăsit locuințele și s'au refugiat la câmp.

Comuniști prinși. În zilele trecute s'au făcut amănunțite cercetări prin capitală. Au dat de numeroși comuniști. Tot asemenea s'au prins vreo câțiva și la Braila.

Furtună mare la Constantinopol. În Constantinopol și jur a izbucnit o furtună mare, distrugând fire de telegraf și telefon. Sute de case au fost dărâmate. Numărul jertfelor omenești nu se cunoaște încă.

Mari călduri la New-York. Se anunță că una din zilele trecute a fost ziua cea mai călduroasă de cinci ani încoace. Cu miile zăceau oamenii prin grădini. Se vestesc cinci cazuri de morți provocate de căldură.

Preot înecat. Preotul rom. oat. Iosif Bosch de lângă Timișoara, scaldându-se în canalul Bega, s'a înecat. După mai multe cercetări a fost aflat în apropierea țărmului.

Câte cărciumi sunt în țară. Se știe că în România sunt foarte multe cărciumi. O gazetă din Ardeal face numerotarea tuturor cărciumilor, arătând că numărul lor este 168 mii, unde românul dornic de beutură își pierde mintea, sănătatea și averea.

Cucuruz cu 18 legături. Pe teritoriul comunei Săcalul de Câmpie primarul comunei a aflat un fir de cucuruz (mălai, păpușoi) cu 18 legături în pământul porțiunii canonice de lângă comună, ceea ce a pus în uimire pe toți oamenii. Dintre aceste legături 3—4 sunt dezvoltate, celelalte încă nu. Vestea ni-o trimite Păr. Iosif Bogdan din Săcalul de Câmpie.

Săcuii nu sunt unguri.

Toată lumea, în frunte cu ungurii noștri, era până acuma de părerea, că săcuii, cari locuiesc în partea de răsărit a Ardealului, sunt unguri colonizați (așezați) acolo pentru întărirea țării ungurești. Alții erau de părerea, că săcuii sunt urmașii avarilor ori a hunilor, popoare vechi din acelaș neam cu ungurii, bulgarii și turcii, cari au locuit în părțile noastre înainte cu 1500 de ani.

Părerile acestea le răstoarnă acuma un ungar neaoș, episcopul titular (fără dieceză) romano-catolic Dr. Karácsonyi János din Oradea-Mare, care a scris o carte despre obârșia săcuiilor și a prezentat-o Academiei maghiare din Budapesta.

Preasfințitul Karácsonyi dovedește, că săcuii sunt de obârșie *gepizi*, un popor german, care locuia pe la anul 257 după nașterea Domnului pe la izvoarele râului Tisa, iar la anul 378 s'a supus regelui Attila al Hunilor. După moartea lui Attila acest neam al gepizilor s'a strămutat, sub conducerea regelui lor Arderick în părțile răsăritene ale Ardealului și a întemeiat țara numită *Gepidia*, care a dăinuit 6 veacuri. Când au venit ungurii în Ardeal, la anul 896, gepizii aceștia erau deja aici, și și-au vorbit limba lor proprie până prin veacul al 12-lea și 13-lea. Abia în veacul al 14-lea au

fel conducătorii revoluției au poruncit păzitorilor temniței, să nu lase pe nimeni la dânsul și mai cu seamă să nu i-se poată aduce mâncare de afară. Bietul rege a fost deci silit să se îndestulească cu mâncarea robilor. Într'una din zile, era tocmai Vinerea, mai marele temnițelor a dat poruncă să i-se dea regelui mâncare bună, și anume mai multe felii de fripturi. Aceasta a făcut-o în nădejdea, că regele, flămând cum era, va mânca Vinerea de dulce și astfel își va pierde și sufletul. Regele însă l-a păcălit. N-a primit nimica din mâncările pregătite anume de fostul său bucătar, a luat în mână o bucată de pâine, a înmuiat-o într'un pahar de apă și a zis: „Acesta este prânzul meu“. Mai bucuros a flămânzit, decât să calce porunca bisericeii.

Amândouă aceste pilde ne arată o tărie mare în a-și apăra credința. Atât Sfântul Vasile cel Mare cât și Ludovic al XVI-lea au fost gata să jertfească orice pentru convingerea lor. Iar această însușire nu este altceva decât virtutea tăriei.

Omul înarmat cu această virtute asemenea este leului, care nu se lasă înfricat de nimic, și diamantului, piatra cea mai scumpă din lume, pe care nu o poate sgăria nici o altă piatră.

Pilde de tărie avem foarte multe în Sfânta Scriptură. Astfel mama celor 7 Macavei, pe cari nu i-a putut înfrica nici o tortură. Avram, care a fost gata să-și jertfească pe fiul său Isaac. David, care a primit lupta cu uriașul Goliat. Dar mai cu seamă miile de martiri, cari au suferit pentru credința moartea cea mai crâncenă.

Și noi, creștinii de astăzi avem să suferim multe pentru credința noastră. Nu numai satana, ci și lumea cea stricată ne învâluie cu tot felul de ispite, de cari nu ne vom putea scăpa, dacă nu vom avea virtutea tăriei.

Cu astfel de prilejuri să urmărim pildele înșirate mai sus, să ne gândim că bunul Dumnezeu, care i-a ajutat pe martiri și pe sfinți, ne va ajuta și pe noi și nu ne va lăsa nimicirei. Lupta este grea, dar scurtă, fericirea cerească însă, pentru care ne luptăm noi, este veșnică adevărată fără de sfârșit.

Părintele Iuliu.

Popa pierde răbdarea și plesnește pe țigan cu ciaslovul în cap:

— Piei satano de-aici...

Și când să se întindă să mai dea în țigan, acela o abughește în spre ușă.

Din pragul bisericeii se mai întoarce însă țiganul odată în spre preot și-i răspunde cu îndărătnicie:

— Ce măi? — Crezi că numai o bucatică de cârnaț am mâncat? — ba am mâncat eu ia tăta!

Și țiganul întinzând brațul stâng, îl mărură ciudoz cu mâna dreaptă până în cot.

Glumele de mai sus le-a scris Ioan Adam, un foarte prețuit scriitor popular, care a fost mai multă vreme învățător la Arad, dar a murit foarte de timpuriu, înainte de a fi putut da decât în parte, dovada meselor sale însușiri de scriitor.

recomandă școlilor primare și secundare de fete.

Fetița orfană piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o ferie frumos închiegată din elementele basnelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Jimbolia, Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

noeput să întrebuințeze limba maghiară și să și-o uite pe a lor.

Invățătul episcop dovedește toate aceste în modul cel mai luminat, așa că ungurii prin acestea se văd siliți să se deștepte dintr'un vis pe care-l visează de atâția ani și pe baza căruia pretindeau că Ardealul este al lor.

Nu, Ardealul este românesc, și ungurii și sașii au venit aici mai târziu, iară puținii săcui nu pot să ceară acest colț de raiu pentru sine pe baza că săcui sunt unguri, pentru că, iată, cel mai învățat istoric al lor dovedește că săcui sunt gepizi maghiarizați.

Cunoștințe folositoare.

Vrăjmașii omului.

— Câinii turbăți —

Când intră în ogradă un străin, cănele simțește și începe să latre. E un vrăjmaș care nu îngăduie pe străin, până nu aude și stăpânul. Acest vrăjmaș nu e primejdios. Cu o bătă putem să-l alungăm, ori cu o bucată de pâine putem să ne lingușim pe lângă el. Când însă cănele e turbat ori ce lingușire e zadarnică. Te mușcă fără să latre. Și nu-i pasă nici de bătă. E primejdios și trebuie să-l încuajurăm.

Il putem cunoaște ușor. E supărat și neliniștit. Umblă incoace și 'ncolo. Stă pe loc ca și când s'ar cugeta la ceva lucru mare. Dacă îl chemi nu te aude. Se ascunde parcă i-ar fi frică. Răgușește și înghite greu. Are spume la gură. E furios și mușcă pe ori cine se apropie de el. Nu mușcă numai oameni ci și vite, porci și gălițe. Oamenii și animalele mușcate de câinii turbăți încă turbă.

Turbarea este o boală foarte grea. Semnata boalei se găsește în balele cănelui. Ca să te îmbolnăvești, semnata trebuie să ajungă în sânge.

Când ai o zgărietură ori o julitură pe mână e de ajuns să te lingă numai un câine turbat pe acea mână și capeți turbarea.

Omul mușcat de câine turbat la început se simțește slab. E fricos. Il cuprinde câte un fior rece, chiar și amețește. N'are odihnă, fuge în toate părțile. Simțește sete mare și nu poate înghiți.

Mai târziu se schimbă, că nu-l mai cunoști. E răgușit. Il vine să vomizeze. Tușește mult. Pe urmă înțepenește, aiurează, zdrobește tot ce-i cade în mână. Mușcă ca și cănele. Se mușcă și pe sine până ce între chinurile celea mai mari, moare.

De o boală așa de înfricoșată trebuie să ne ferim. Câinii cu semne de turbare să-i omorim. Asemenea omorăm și animalele, cari au fost mușcate de vre-un câine turbat. Acestea animale le îngropăm afund în pământ. Peste ele turnăm var nestins. Grajdul și cotețul unde au fost vitele turbate trebuie curățite. Păreții îi văruim. Podelele și ieșele le spălăm cu ieșie tare și fierbinte.

Dacă ne-a mușcat vre-un câine turbat, să stoarcem bine rana și s'o spălăm cu apă caldă și cu zeamă de lămâie. E mai bine să ardem rana cu un fier înroșit și apoi s'o legăm cu o cârpă udă. Atât încă nu-i destul. Trebuie să mergem la spital. Semnata boalei nu încolțește îndată și astfel putem merge la spital. Aici doctorul ne vaccinează în contra turbării. Prin vaccinare semnata se prăpădește și scăpăm de boală. Dacă nu ne vaccinăm, pe lângă îngrijire cât de bună, ne putem îmbolnăvi de turbare.

Spitale în cari se vaccinează bolnavii de turbare sunt în București, Iași și Cluj.

Ion Popu-Câmpeanu.

Cărți nouă.

„Cărțile bunului creștin“

A ieșit de sub tipar cartea d-lui profesor IULIU MAIOR:

DESPRE PĂCAT.

gânduri, sfaturi și povești îndreptate către creștinii zilelor noastre

cu următorul cuprins: Introducere. Răul cel mai mare. Cum se naște păcatul. Nu toate păcatele sunt deopotrivă de mari. Răutatea păcatului. Pedepsele păcatului; Să ne ferim și de păcatele ușoare. O primejdie mare. Păcatele de căpetenie. Trufia. Sgârzenia sau iubirea de argint. Desfrânarea. Pizma sau invidia. Mânia. Lenea. Nesățul sau lăcomia. Și nu ne duce pe noi în ispită. Prilejurile ce duc la păcat.

Această broșură, pe care o recomandăm cu căldură tuturor iubitorilor de cărțile religioase, se află de vânzare la *Librăria Seminarului* în Blaj. Prețul 5 Lei. Cu poșta cu tot: 5 Lei 50 bani.

O nouă carte despre Iancu. Părintele *Teodor Murășanu* care este profesor la Liceul de stat din Turda și poet cu bun nume, a scris de curând o frumoasă cârtică despre Avram Iancu, »Craiu munților« în 1848—49. Cartea e foarte limpede, încât o poate înțelege tot omul. Se vinde cu 10 Lei la »Librăria Poporală« din Turda precum și la alte librării românești din toată țara.

A apărut: Maria modelul fecioarelor creștine, prelucrare din limba italiană după T. S. Bonetti de Dr. George Fireza secretar episcopesc, Lugoj, Tipografia Națională, 1924. Prețul?

Păr. Dr. George Fireza dă în mână tinerelor fete, cari au de gând să urmeze piida Preacuratei Vergure Maria, o cârtică, în care le dă câteva rugăciuni frumoase și 31 reflexiuni, adică gândiri despre curățenie, umilință, iubire, ascultare și alte virtuți ale nepetatei noastre Mame din ceriuri. La urmă ne dă și două pœzii drăguțe: »Maria-i dulce Mamă« și »Sub steagul Mariei«, cari se cetesc ușor.

Cartea este foarte frumoasă tipărită pe o hârtie scumpă, având și trei chipuri frumoase și s'a tipărit cu cheltuiala Preasfințitului Valeriu dela Oradea-Mare. O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri, dar mai cu seamă tinerelor fete.

Poșta gazetei.

On. D. N. S. Modorcea preot, Grid: Rugăm să ne avizați că cu ce dată ați plătit abonamentul pentru dl Victor Urdea și care e numărul adresei acestui Domn? Cu stimă.

Dlul Simion Bumbu, Ruși munți: Am primit 90 Lei, abonamentul pe 1924. Dar mai restăți încă 5 Lei pe 1923.

Dlul Grigorie Șerb, Uioara de sus: Cărțile cuate vi-le va trimite »Librăria seminarială«.

Dlul Filimon Cormoș, Sângernul de câmpie: Evangelia costă 380 Lei, iar Apostolul 250 Lei. Amândouă sunt legate. Porto postal 22 Lei. Deci trimiteți pe adresa »Librăriei seminariale« Blaj 652 Lei și cărțile vi-se vor trimite îndată.

Dlul Vasile Zoica logofăt. Saligni (Constanța): Gazeta ve-ți primi-o regulat de aici înainte, deci Vă rugăm să ne trimiteți plata abonamentului pe anul 1924.

Oficiul parohial, Sâmbotelec: Am primit în abonament Lei 100.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Binevoitorii și sprijinitorii gazetei noastre plătesc abonament 100 lei pe an

Aviz școlar.

Elevii, cari doresc să se anunțe pentru înscriere la Liceul de băieți din Blaj, vor avea să înainteze o petiție în acest sens direcțiunii liceului între 1 și 7 Sept. 1924. Petiției se va anexa și o cartă postală timbrată și adresată pentru răspuns.

Elevii, cari doresc să se înscrie în cl. I. precum și aceia, cari pentru prima oară cer primirea în vre-o altă clasă a liceului din Blaj, vor anexa certificatul școlar, carte de botez, extras din matricula nașterilor și certificat de revaccinare.

Inscrierea celor primiți se va face în 18, 19 și 20 Sept. 1924.

Examenele de corigență se vor începe în 15 Sept. 1924 la ora 8 a. m.

Anunțările la aceste examene se vor face în scris între 1—14 Sept.

(97) 1-1

Direcțiunea Liceului.

Aviz școlar.

La »Școala normală de învățători gr. cat. din Blaj«, în clasa V (cincea) se primesc numai elevi, cari au terminat cu bun succes clasa a patra liceală sau civilă.

Examenele de primire și corector se vor ținea în 16 și 18 Septembrie a. c. st. n.

Inscrierea se va face în 19 și 20 Septembrie. Taxa de înscriere e 500 Lei. Toți elevii vor locui în internat. Taxa de întreținere în internat, pentru anul școlar 1924—5, este fixată în 7500 Lei, care se va plăti în trei rate înainte. Elevii cu purtare bună și lipsiți de mijloace vor primi un ajutor de stat, care se va socoti în taxa de întreținere.

Elevii școlii normale sunt obligați să poarte uniforma prescrisă în Regulamentul școlar.

CertIFICATELE NECESARE:

1. Certificat de naștere dela oficiul stării civile.

2. Extras matricular de botez.

3. Certificat școlar din anul trecut.

4. Certificat despre situația părinților.

Fiecare elev la intrarea în internat va aduce: 4 cămeși; 4 ismene; 6 batiste; 4 părechi ciorapi; 3 cearceafuri de pat; 2 fețe de perină; 3 cearceafuri de plapomă; o plapomă sau țol; o saltea pentru paie; o pernă; un coperitor de pat; 3 șervete; un tacâm (păhar, cuțit, furculiță, lingură); o pereche de ghete și o violină.

(98) 1-1

Direcțiunea.

Fabrica Emil Oltean et comp. Blaj.

Primește doi ucenici pentru

broderia artistică.

Dela concurenți se pretinde să aibă cel puțin 3 clase liceale și să fie buni desemnatori. Concurenții să se adreseze direct sau prin scris la cancelaria fabricii.

(92) 2-4.

RECLAMA

este sufletul comerțului